

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autorka práce: Natálie Temesgenová

Název práce: Utváření identity u dětí z etnicky smíšených vztahů

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Klásková

Oponent: Mgr. Ivan Cuker

Navržené hodnocení: B

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je popsán zcela jasně. Výzkumnou otázku autorka explicitně formuluje na str. 10 a znovu v závěru práce. Má dvě části: první za výzkumný cíl označuje prozkoumání procesu utváření identity dětí z etnicky smíšených vztahů, druhá prozkoumání podob, kterých v tomto procesu identita nabyla. Toto dělení odpovídá poznatkům ličeným v teoretické části práce i struktuře formulování jejích závěrů.

Práce má klasickou strukturu: úvod – teoretická část – praktická část (data a analýza) – závěr. Jednotlivé části na sebe srozumitelně navazují. Drobnou výhradu mám k analytické části práce, která integruje charakterizaci postupu analýzy, zjištění a jejich interpretaci do jednoho celku, aniž by to bylo takto uvedeno. Nicméně na srozumitelnosti argumentů to neubírá. V závěru práce postrádám explicitní vyzdvižení jejího přínosu pro rozvoj oboru či studované problematiky a příležitosti pro další bádání.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka vhodně kombinuje česko-jazyčné texty s texty anglickými. Klíčovou literaturu zvolila vzhledem k tématu předmětně. Jasně jí etabluje svou práci jako antropologickou a je též patrné, k jaké diskuzi přispívá.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Postup sběru dat a jejich analýzy autorka detailně popsala. Obojí je zcela vyhovující. Počet respondentů je pět a působí tak jako příliš nízký, ovšem je nutné přihlídnout ke skutečnosti, že zvoleným parametřům výběru vyhovuje jen malé množství lidí. Autorka v textu zmiňuje existenci komunity sdružující potomky Afričanů v ČR. Ta mohla tvořit oporu při oslovování vhodných respondentů.

Jako metodu pořizení dat si autorka zvolila poměrně náročný postup biografického narativního rozhovoru. I přes popsané obtíže s iniciací vyprávění tuto metodu patrně zvládla, což dokládají citované úryvky z rozhovorů, ve kterých respondenti porovnávají své současné situace s těmi v dětství, ve škole apod. Oceňuji, že díky vhodné volbě respondentů měla autorka možnost rozebrat jak vliv genderu, tak také drobného leč patrného věkového rozdílu. Obojí se dle formulovaných závěrů ukázalo jako přínosné.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Teoretický základ práce je dostatečně nosný a podrobný, v některých částech možná až příliš. Příkladem historický exkurz do počátků „vědeckého“ biologického determinismu a Jim Crow laws považuji za nadbytečný. Autorka velmi dobře pracuje se svou klíčovou literaturou. Obratně ji v teoretické části charakterizovala a v analytické části i v závěru se k ní vrací. Díky tomu je zcela jasné, kde její zjištění nastudovanou teorii doplňují a rozšiřují.

Výraznou devízou autorčiných zjištění a vůbec celé práce je umné využití vlastní perspektivy. Od úvodu dává čtenáři jasně najevo svou situaci vzhledem ke studované problematice a její reflexi prostupuje celý text. To práci přidává na atraktivitě a posiluje to autorčiny argumenty. Místy až práce jeví znaky auto-etnografického žánru.

Jednotlivé argumenty obhajující zjištění, ke kterým autorka dospěla a jejich interpretaci v rámci popsané teorie jsou srozumitelné a pádné. Zejména část „Proces utváření identity“ působí jako výsledek velmi důsledné analýzy a její logická struktura je dobře srozumitelná. V závěru analytické části ale autorce takřkajíc „dochází dech“. Příkladem koncept Afro-Evropanství, který je zdůrazněn i v závěru práce, by si zasloužil rozvést na delším úseku než v jednom odstavci. Možná by k němu bylo možné vyčíst více z pořizených dat, pokud by byly zohledněny i nepřímé odkazy na takové pojetí.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát je veden pečlivě, zápis literárních a jiných zdrojů odpovídá nárokům na akademické texty. Práce obsahuje jen drobné chyby v umístování a formulaci odkazů v textu, které jsou zanedbatelné. Také gramatických a stylistických chyb je minimum.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jedním z ne příliš akcentovaných zjištění, které práce podporuje, je patrný rozdíl v pojetí evropského Východu a Západu. Autorka práce popisuje odlišné chápání národnosti v zemích západní Evropy a zemí Evropy střední a východní. Její respondenti obdobně reflektují příznivější situaci ve Francii. Ovšem zjištění, že v prostředí východní (a střední) části Evropy jsou děti a mladiství z etnicky smíšených vztahů nuceni volit jiné strategie při utváření své identity než na

Západě považuji za důležité. Mohlo by být dále rozvedeno při diskuzi v rámci obhajoby bakalářské práce.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jeden námět k diskuzi zmiňuji v předchozím bodě. Druhým může být otázka, zda problematičnost přijetí národní identity nevyvolává vstřícnost vůči identitě občana Evropské unie. Toto téma se váže k popisu identitní strategie nazvané autorkou Evropan (str. 51).

Celkové hodnocení práce:

Práci považuji za velice kvalitní. Její podoba odpovídá nárokům běžně vznášeným na zpracování bakalářské práce. Vychází z dobrého teoretického základu a přináší obohacující náhled na zkoumanou problematiku. Při zohlednění výše jmenovaných výhrad hodnotím bakalářskou práci známkou B. Pokud však autorka práce zvládne mé výhrady při obhajobě vhodně adresovat, doporučuji zlepšení hodnocení o stupeň, tedy na A.

Datum: 17. 6. 2020

Podpis: